

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
EĞİTİM KOMİSYONU
KLİNİK UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMU
SONUÇ RAPORU

Hemşirelik Bölümü bünyesindeki uygulamalı derslerde kullanılan klinik uygulama değerlendirme formunun farklı dersler, alt boyutlar (profesyonellik, beceriler, süreç, vaka/seminer) ve uygulayıcılar arasındaki güvenilirliği ve iç tutarlılığı (değerlendiriciler arası uyum-ICC) değerlendirilmiştir. Bu kapsamda 2025-2026 eğitim öğretim yılında yürütülen 3 farklı anabilim dalının (İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği ile Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği) her birinden farklı uygulayıcılara ait rastgele seçilmiş 30 değerlendirme formu SPSS programına kaydedilmiş, toplamda 90 uygulama değerlendirme formu değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde formun alt boyutlarının birbiriyle olan iç tutarlılığı Cronbach's Alpha katsayısı ile, farklı öğretim elemanlarının öğrencileri değerlendirmesinden kaynaklanabilecek varyansı ve değerlendirme standartizasyonunu ölçmek amacıyla İki Yönlü Karma Etkiler Modeli (Two-Way Mixed Effect Model) ve mutlak uyum (Absolute Agreement) tanımı kullanılarak Sınıf İçi Korelasyon Katsayısı (ICC) ve Madde-Toplam Korelasyonları ile değerlendirilmiştir.

Elde edilen veriler sonucunda;

3.1. Genel Güvenirlik

Yapılan analizde veri kaybı yaşanmamış, formların %100'ü (n=90) analize dahil edilmiştir. Tüm derslerin bir arada değerlendirildiği genel analizde, formun genel **Cronbach alfa $\alpha=0.735$** olarak saptanmıştır. Bu değer, ölçme aracının genel toplamda kabul edilebilir ve iyi düzeyde bir iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

3.2. Ders Bazlı Güvenirlik ve İç Tutarlılık Analizi

Formun her bir uygulamalı derste değerlendirme özelliğini belirlemek amacıyla yapılan ders bazlı analizde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- **Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği:** Uygulama değerlendirme formunun bu derste iç tutarlılığı **Yüksek Derecede Güvenilir (Cronbach alfa $\alpha=0.805$)** bulunmuştur. Madde-toplam korelasyonları incelendiğinde tüm alt başlıkların form bütünlüğüyle yüksek derecede uyumlu olduğu, başarılı bir iç tutarlılık yakaladığı saptanmıştır.
- **İç Hastalıkları Hemşireliği:** Uygulama değerlendirme formunun bu derste iç tutarlılığı **Güvenilir (Cronbach alfa $\alpha=0.748$)** düzeydedir. Madde-toplam korelasyonları incelendiğinde tüm alt başlıkların form bütünlüğüyle orta derecede uyumlu olduğu, başarılı bir iç tutarlılık yakaladığı saptanmıştır.
- **Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği:** Uygulama değerlendirme formunun bu derste iç tutarlılık katsayısının **Düşük (Cronbach alfa $\alpha=0.445$)** olduğu saptanmıştır. Uygulama değerlendirme formunun "*Profesyonellik*" ($r = -0,310$) ve "*Süreç*" ($r = -0,174$) alt başlıklarının formun bütünüyle **negatif yönlü korelasyon** gösterdiği; bu ters ilişkiden dolayı toplam puanın güvenirlilik analizini bozarak eksi değerlere (**Cronbach alfa $\alpha= -0,704$**) düşürdüğü tespit edilmiştir.

3.3. Değerlendiriciler Arası Uyum (Sınıf İçi Korelasyon-ICC) Sonuçları

Sınıf İçi Korelasyon analizinde Tekli Ölçümler (Single Measures) için **ICC = 0.009**, Ortalama Ölçümler (Average Measures) için ise **ICC = 0.045** olarak bulunmuştur. Hem tekli hem de ortalama ölçümlerde Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği ve İç Hastalıkları Hemşireliği derslerinde uygulayıcılar arası uyum (ICC) düşük olmakla birlikte istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür (sırasıyla $p < 0.001$, $p = 0.003$). Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği dersinde ise ICC değeri sıfırın altına düşmüş ve analizde anlamlılık tespit edilmemiştir ($p = 0.947$). ICC değerlerinin düşük olması, farklı öğretim elemanlarının puanlamaları arasında mutlak bir puan uyumunun düşük olduğunu göstermektedir. Formun genel iç tutarlılığı (**Cronbach alfa $\alpha = 0.735$**) yüksek olmasına rağmen farklı öğretim elemanlarının öğrenci performanslarına verdiği puanlar arasında geniş bir varyans mevcuttur.

4. Sonuç

Elde edilen istatistiksel veriler,

- "Uygulama Değerlendirme Formu"nın genel toplamda (**Cronbach alfa $\alpha = 0.735$**) ve özellikle **Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği** ile **İç Hastalıkları Hemşireliği** derslerinde geçerli-güvenilir bir ölçüm yaptığını ortaya koymaktadır. Ancak uygulayıcılar arası değerlerin düşük olması uygulayıcılar arasındaki uyumun zayıf olduğunu göstermiştir.
- **Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği** dersinde ortaya çıkan düşük güvenilirlik düzeyi ve negatif korelasyonlar, formun bu ders kapsamında yapısal bir revizyona veya uygulayıcılar arası standardizasyona ihtiyacı olduğunu göstermektedir. Kadın Doğum dersinde gözlenen bu sapma, genel analizdeki ICC değerinin (0.009 ve 0.045) düşmesindeki temel faktördür.

Öneri:

1. Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği dersini yürüten öğretim elemanları ile bir araya gelinerek, *Profesyonellik* ve *Süreç* başlıklarının puanlanmasında yaşanan ters algının (negatif korelasyonun) nedeninin (veri giriş hatası, farklı bir ölçek mantığı veya eğitmenler arası puanlama farkı) araştırılmasına,
2. Uygulama değerlendirme formunu kullanan tüm öğretim elemanlarına puanlama kriterlerinin (rubrik) netleştirilmesi amacıyla bir "Değerlendirici Eğitimi" verilmesine,
3. Hemşirelik Esasları dersinde Eğitim Komisyonunun 03.06.2025 tarihinde alınan karar gereği oluşturulan standart uygulama değerlendirme formunu kullanmadığı tespit edilmiş olup, bu nedenle analize dahil edilmediği bilgisinin Akreditasyon ve Kalite Üst Komisyonu ile Bölüm Başkanlığı'na sunulmasına karar verilmiştir.